

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний аграрний університет
Економічний факультет**

14-15 квітня 2016 року

**ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО, ОБЛІКОВОГО,
КОНТРОЛЬНОГО І АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

МАТЕРІАЛИ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Посвідчення УкрІНТЕІ № 36 від 25 січня 2016 р.

Вінниця - 2016

УДК 658:[657+657.6+65.012.12]

ББК 65.290-2+65.052-218

П78

Проблеми економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали І Всеукр. наук.-практич. конф. молод. науковців, 14-15 квітня 2016 року. – Вінниця, ВНАУ, 2016. – 298 с.

Посвідчення про державну реєстрацію І Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців «Проблеми економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством» видане УкрІНТЕІ №36 від 25 січня 2016 року.

У збірнику викладено результати наукових досліджень і практичного досвіду науковців, аспірантів та студентів, які висвітлюють актуальні аспекти економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством.

Розраховано на вчених, керівників підприємств, викладачів, аспірантів, студентів.

***Друкується за рішенням Вченої ради економічного факультету
протокол № 6 від 12.04.2016 р.***

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Прутська О.О., д.е.н., професор, в.о. декана економічного факультету ВНАУ; Лепетан І.М., к.е.н., доцент кафедри організації обліку та звітності, заступник декана економічного факультету ВНАУ; Правдюк Н.Л., д.е.н., професор, завідувач кафедри організації обліку та звітності ВНАУ; Гуцаленко Л.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту та державного контролю ВНАУ; Подолянчук О.А., к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та аналізу ВНАУ; Коляденко С.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики ВНАУ; Джеджула О.М., д.пед.н., професор, завідувач кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ; Польова О.Л., д.е.н., доцент кафедри фінансів та кредиту ВНАУ; Дюк А.А., к.е.н., доцент кафедри економіки та аналізу ВНАУ; Фурман І.В., к.е.н., доцент кафедри фінансів та кредиту ВНАУ; Зелінська О.В., к.е.н., асистент кафедри економічної кібернетики ВНАУ; Шевчук О.Ф., к.ф.-м.н., доцент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій ВНАУ

Матеріали конференції друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА КОНТРОЛЬ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Балтремус О.М., Малушенко О.С. ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ЄДИНОГО ПОДАТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ.....	11
Бескупська О.В. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ОЛІЙНО-ЖИРОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ НА ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ.....	15
Бралатан В.П. АУДИТ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	16
Братчук В.Р. ОРЕНДНІ ОПЕРАЦІЇ ТА ЇХ ДОКУМЕНТУВАННЯ.....	18
Бурлака Н.І. АГРАРНИЙ СЕКТОР ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ВІТЧИЗНЯНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	21
Валько Л. В. АМОТИЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ У ПРОЦЕСІ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	23
Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ ТЛУМАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ОСНОВНІ ЗАСОБИ».....	26
Гудзенко Н.М., Гибало Ю.В. ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ	28
Гонтар Ю.А. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	32
Грушелевич О.А. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ	34
Джеджула О.М., Дубчак В.М. МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ АПК В УКРАЇНІ	37
Дубініна М.В., Горбач С.О., Горбач Т.О. ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ ТА ЙОГО РОЛЬ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	39

Довгополюк Г.О. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	41
Дюк А.А., Малушенко О.С. ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ ТА ДЖЕРЕЛА ЇХ ФОРМУВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ	45
Здирко Н.Г. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ КОМП'ЮТЕРНОЇ ОБРОБКИ ДАНИХ.....	49
Кебко В.В. ЕКОНОМІЧНЕ ПАРАДИГМАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СУЧАСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	52
Коваль Н.І. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ СПЛАТИ ПДВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ПРИ ЗМІНІ РЕЖИМІВ ОПОДАТКУВАННЯ.....	56
Коваль О.В., Колісник Л.О. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	58
Коваль Л.В., Свистун І.А. ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ ДОВГОСТРОКОВИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТВАРИННИТЦВА ЯК СКЛАДОВА КОНТРОЛЮ	60
Коломієць Т.В. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ НАГРОМАДЖЕННЯМ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА РОЗВИТКОМ СИСТЕМИ НАСІННИЦТВА В УКРАЇНІ.....	63
Коляденко Д.Л. НОВІ ВИКЛИКИ СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННЮ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ І ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	67
Комасюк О.В. ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА: ЛІКВІДНІСТЬ, ЯК ЕЛЕМЕНТ ЙОГО ОЦІНКИ	69
Корольова Л.А. ОСОБЛИВОСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	72
Кохальська У.М. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ.....	75
Ксьонжик І.В., Пісоченко Т.С. АНАЛІЗ КОШТОРИСУ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ.....	78

діючих форм первинного обліку з їх подальшим удосконаленням шляхом впровадження нових реквізитів та показників. Оцінка довгострокових біологічних активів тваринництва за справедливою вартістю є не лише нормативною вимогою, а й чинником інвестиційної привабливості підприємства. Галузеві особливості господарської діяльності повинні забезпечувати нагальні потреби керівників, власників, інвесторів та інших користувачів у повній, достовірній та своєчасній інформації, а також бути спрямовані на дотримання вимог Міжнародних принципів ведення бухгалтерського обліку. Таким чином, дослідження організації та методики аудиту і контролю довгострокових біологічних активів тваринництва у сільськогосподарських підприємствах, можна й досліджувати і надалі [1].

Список використаних джерел

1. Андрушко Р. П. Особливості обліку та контролю поточних біологічних активів тваринництва / Р. П. Андрушко, З. П. Мирончук, О. В. Лиса // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2013. – Вип. 10(3). – С. 21–29.
2. Здирко Н.Г. Внутрішній контроль в Україні: проблеми розвитку та шляхи вирішення / Н.Г. Здирко // Економічні науки. – ВНАУ. – 2008. – С.1-2.
3. Яценко В.М. Внутрішній контроль на підприємствах України: проблеми розвитку та шляхи їх вирішення / В.М. Яценко // економічні науки. – Херсонський державний університет. – 2009. – С.1–2.
4. Кліменко О.П. Організація і методика контролю поточних біологічних активів тваринництва/ О.П. Кліменко // Облік і фінанси: бухгалтерський портал Національний університет біоресурсів і природокористування України. – 2016. – С.1–3.

Коломієць Т. В.

аспірант кафедри фінансів та кредиту
Вінницький національний аграрний університет

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ НАГРОМАДЖЕННЯМ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА РОЗВИТКОМ СИСТЕМИ НАСІННИЦТВА В УКРАЇНІ

Підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору є одним із ключових питань економічної політики України. Одним з основних та найбільш перспективних напрямів розвитку вітчизняного агросектору є інноваційний, що ґрунтується на ефективному використанні людського, інтелектуального, освітнього та наукового потенціалу. Низка експертів визнають, що інтелектуальний капітал більш цінний, ніж матеріальний. На відміну від матеріальних ресурсів, які можуть знецінюватися в процесі використання, знання збільшується, якщо воно використовується, і знецінюється, якщо не використовується. Саме завдяки здатності створювати

знання компанії мають можливість досягати стійкої конкурентної переваги. Люди є ключовими дійовими особами в бізнесі: всі продукти, активи і відносини – це результати людської діяльності, тривалість і якість яких також залежать від неї.

Розвиток та накопичення інтелектуального капіталу тісно пов'язане з інноваційною діяльністю, оскільки є основним її підґрунтям. Формування та накопичення інтелектуального капіталу в аграрній сфері, так як і отримання позитивного економічного ефекту від його використання, можливе при посиленні інтеграційних процесів між основними суб'єктами економічних відносин – державою, науково-дослідними інститутами, системою освіти, підприємствами і трудовими ресурсами [1]. Як зазначає Н. М. Сіренко, «...освоєння інновацій в аграрному секторі повинне стати вирішальним етапом усебічно підготовленого й дієвого інноваційного процесу на основі бімодальної стратегії, при якій інновації спрямовані на підвищення врожайності через хімізацію, нові технології внесення добрив, нові сорти сільськогосподарських культур, породи тварин тощо. Така стратегія інноваційного розвитку реалізується на малих за розміром підприємствах і потребує всебічного узгодження дій науки, суб'єктів господарювання та освіти, оскільки масово буде необхідна спеціальна підготовка» [2].

Зарубіжний досвід свідчить про доцільність фокусування на розвитку особливого типу капіталу – нематеріального, інтелектуального, людського. Зокрема, у Республіці Білорусь, де немає можливості спертися на сировинний експорт, на чільне місце економічного зростання і загального розвитку було поставлено людський капітал та науку. На відміну від інших країн СНД, в Білорусі Національна академія наук відіграла і продовжує грати винятково важливу роль в поступальному розвитку суспільства. Як вища наукова організація, вона є організатором і координатором всіх проведених в країні наукових досліджень. Крім цього, збережена провідна роль держави у фінансуванні науки та інноваційної діяльності за підтримки самофінансування заходами податково-кредитної політики. Створюються економічного і правові умови для прискореної реалізації науково-технічних заходів через мережу малих інноваційних структур, стимулюється розвиток нових прогресивних форм інноваційного підприємництва - start-up, green-field та ін. Ведеться робота зі створення новітніх великих об'єктів інноваційної інфраструктури структури [3].

Аналіз інноваційної діяльності в аграрному секторі України значно ускладнений практичною відсутністю офіційної інформації щодо стану, характеру й особливостей такої діяльності. Відповідно до рекомендацій Євростату та ОЕСР щодо збирання та аналізу даних про інновації, статистичні одиниці, в яких основним видом діяльності є сільське господарство, не обстежуються, через що блок важливої інформації щодо одного з найбільш перспективних секторів вітчизняної економіки відсутній [4].

За даними [5] у рослинництві впроваджувалися переважно такі види інноваційного продукту, як насіннєвий матеріал (83%); біопестициди,

біодобрива (48%); спеціалізована техніка (70%). При цьому, якщо насіннєвий матеріал, біодобрива та біопестициди використовувалися як вітчизняні, так і зарубіжні (навіть з певною перевагою вітчизняних), то спеціалізована техніка переважно мала іноземне походження, що свідчить про низький рівень інноваційних розробок для сільського господарства саме у цій сфері.

Урожайність у сільському господарстві знаходиться на відносно низькому рівні, і є особливо мінливою у пшениці та фуражного зерна. Ці показники менші, ніж у Західній Європі (табл. 1) і, згідно оцінок, знаходяться на рівні 40% потенціалу. Такий стан справ може бути наслідком нестачі технологій та знань, неефективного користування водними ресурсами, деградації ґрунту, а також недостатнього використання добрив та засобів захисту рослин. Протягом останніх десяти років внесення добрив знову виросло до 58 кг на га у 2010р., але залишається на значно меншому рівні, ніж в середньому в ЄС. Зростання виробництва зерна спричинено, більшою мірою, розширенням площ оброблюваної землі та ефектом масштабу, ніж підвищенням врожайності.

Таблиця 1

Порівняння урожайності головних рослинних культур (т/га), 2010 р.[5]

Культура	Україна	Західна Європа	США/Канада
Пшениця	4,1	7,0	2,5 – 3,0
Ячмінь	3,1	6,0	2,5 – 3,0
Кукурудза	4,9	8,5	10,5
Насіння соняшника	1,5	3,0	-
Насіння рапсу	1,8	3,5	1,5 – 2,0

Одним із напрямів формування інтелектуального капіталу в агросекторі є створення нових сортів рослин, що дозволяють значно збільшити продуктивність і якість продукції у сільському господарстві. Аналіз статистичних даних [6] свідчить, що кожного року в Україну завозиться близько 29-54 тис. тонн насіння кукурудзи на загальну суму \$ 105-313 млн, 12-18 тис. тонн насіння соняшнику - \$ 164-210 млн, 1,3-1,8 тис. тонн пшениці - \$ 1,2-1,9 млн, 0,5-0,9 тис. тонн ячменю - \$ 0,4-0,7 млн. Насіння ріпаку за 12 міс. 2015 року імпортовано лише 2 тис. т, власне, як і в 2014 р - 2,1 тис. т. Обсяги експорту даної культури доволі невисокі: 2 млн т в 2014 р і 1,4 млн т в 2015 р. Крім того, знизився обсяг експорту насіння соняшнику. У 2015 р він склав 47 тис. т на \$ 20 млн проти 74 тис. т на \$ 44 млн в 2014 р. При цьому імпорт залишився практично незмінним: 14 тис. т. на \$ 113 млн в 2015 р і 15 тис. т на \$ 165 млн в 2014 р.

Безперечно, виведення нового сорту будь-якої культурної рослини – це доволі тривалий процес, що потребує значних затрат енергії, часу, зусиль і, звісно ж, коштів. Відсутність належного фінансування галузі насінництва призводить до появи та швидкого поширення зарубіжних технологій вирощування багатьох сільськогосподарських культур, які значно переважають

вітчизняні. Наразі у секторі насінництва складається така ситуація, при якій насіння різного походження достатньо, але аграрні підприємства скаржаться на брак саме якісного посівного матеріалу. При цьому рівень урожайності безпосередньо залежить від ефективного функціонування ринку насіння.

Очевидно, що розвиток аграрної сфери практично неможливий без створення ефективної системи стимулювання інтелектуальної та інноваційної діяльності. Іншими словами, без залучення інтелектуального капіталу розвивати свою конкурентоспроможність в сьогоdnішньому світі неможливо. Україна має високий ресурсний потенціал у цій сфері. Рівень нашої освіти, наукової думки, інтелекту нації в цілому - це те, чим ми повинні не просто пишатися, а активно користуватися, мати економічну вигоду.

Список використаних джерел

1. Корнійчук А. М. Конвергенція розвитку систем аграрної освіти, науки та підприємництва як основа формування інтелектуального капіталу аграрних підприємств / Корнійчук А. М., Гончарук Т. В., Коломієць Т. В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. – Вип. 14., Ч. 2. – С. 96–99.
2. Сіренко Н. М. Концептуальні засади інноваційного розвитку аграрного сектору економіки України виробництві / Н. М. Сіренко // Маркетинг і менеджмент інновацій : науковий журнал. – 2012. – № 1. – С. 234–240.
3. Гусаков В. Г. На основі інтелектуального капіталу: наука і розвиток білоруської соціально-економічної моделі / В. Гусаков // Білоруська думка. – 2015. – № 9. – С. 76–85.
4. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с.
5. Стратегія секторної конкурентоспроможності для України-Фаза III. Огляд ОЕСР: Політика України щодо інвестування в сільське господарство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.oecd.org/.../Agricultural_Investment_Policies_Ukraine_UKR.pdf
6. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.